

МОДЕЛЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В ЄДИНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Чимшир В.І.

В останні роки виникла необхідність щодо формування інформаційної культури всіх суб'єктів педагогічної системи: керівників, педагогів, учнів, батьків. Саме за допомогою системи освіти суспільство може бути підготовлено до масового використання інформаційних технологій у всіх галузях народного господарства.

Ізмаїльський політехнічний ліцей – заклад освіти нового типу, який вирішує проблеми реформування сучасної школи, розвитку особистості педагога та дитини, формування нових педагогічних ідей, нового типу мислення.

Використання традиційних підходів та методів для розв'язання завдань формування та розвитку навчальних компетенцій учнів, зокрема обдарованих, в тому числі і за допомогою сучасних інформаційних технологій є проблематичним. Тому протягом останніх років ми працюємо над проблемою «Створення моделі функціонування навчального закладу в єдиному інформаційному просторі». Для вирішення цієї проблеми були поставлені наступні задачі:

- визначення факторів, що впливають на формування мети саморозвитку учня (психологічні, комунікативні та інформаційні);
- визначення відомостей про психологічні особистості обдарованих учнів ліцею;
- діагностика педагогічного колективу та здійснення системного навчання щодо роботи з учнями високого рівня;
- створення системи роботи з батьками;
- налагодження співпраці з позашкільними закладами освіти;
- визначення механізму розвитку пізнавальної діяльності учнів щодо оволодіння інформаційно-комунікаційними технологіями та використання їх у всіх сферах діяльності;
- розробка та забезпечення функціонування моделі єдиного інформаційно-освітнього простору навчального закладу.

В процесі дослідження педагогічної системи було з'ясовано, що новоприбулі учні мають різний рівень знань і вмінь, що негативно впливає на загальний рівень успішності в класі. Цей рівень покращується за рахунок розробленої спеціальної системи індивідуальних завдань. Вивчення факторів, їх взаємодії та впливу на формування мети саморозвитку учня факторів дає можливість знайти механізм формування пізнавальної діяльності учнів (через призму їх інтересів, нахилів, прагнення до взаємодії з вчителем).

В умовах навчально-виховного процесу ліцею було виявлено механізм формування пізнавальної діяльності учнів. Він дозволив розв'язати конкретні виховні і освітні завдання:

- підвищувати інтерес до предметів інваріантної складової;
- збільшувати рівень освітньої та творчої мотивації;
- формувати навчальні компетенції;
- розвивати індивідуальні особливості та природні нахили учнів.

На основі цього механізму до планів роботи ліцею були включені заходи, які допомогли підвищити ефективність сприйняття складної інформації.

Спільно з психологом проводиться тестування, за допомогою якого визначаються талановиті та академічно обдаровані діти з високим рівнем спеціальних та творчих здібностей.

Системна робота проводиться з батьками стосовно їх адекватного сприйняття психологічних особливостей власних дітей та участі у їх вихованні.

Систематично проводиться діагностика та навчання педагогічного колективу щодо роботи з учнями високого рівня здібностей. Для забезпечення якісної роботи з учнями вчителі ліцею пройшли курси «Intel. Навчання для майбутнього», розробили серію інтегрованих уроків.

Налагоджена співпраця з позашкільними закладами освіти: позакласна робота, МАН, гуртки, міжшкільний центр комп'ютерного навчання, факультатив «проектні технології», дистанційна освіта та дистанційне спілкування.

У ході виконання завдань та дослідження результатів було побудовано модель функціонування навчального закладу в єдиному інформаційному просторі (рис. 1).

Для забезпечення функціонування моделі було проведено діагностику існуючих засобів інформаційних комунікацій для їх більш доцільного використання у системі загальної середньої освіти.

Одним із найбільш вживаних шляхів педагогічної комунікації у єдиному інформаційному просторі ліцею є використання елементів дистанційного навчання. Прикладом вдалого впровадження відкритої форми навчально-виховного процесу є проектна діяльність учнів. Підготовка до проекту передбачає вивчення стосунків між суб'єктами проектної діяльності, впливу на результати та враху-

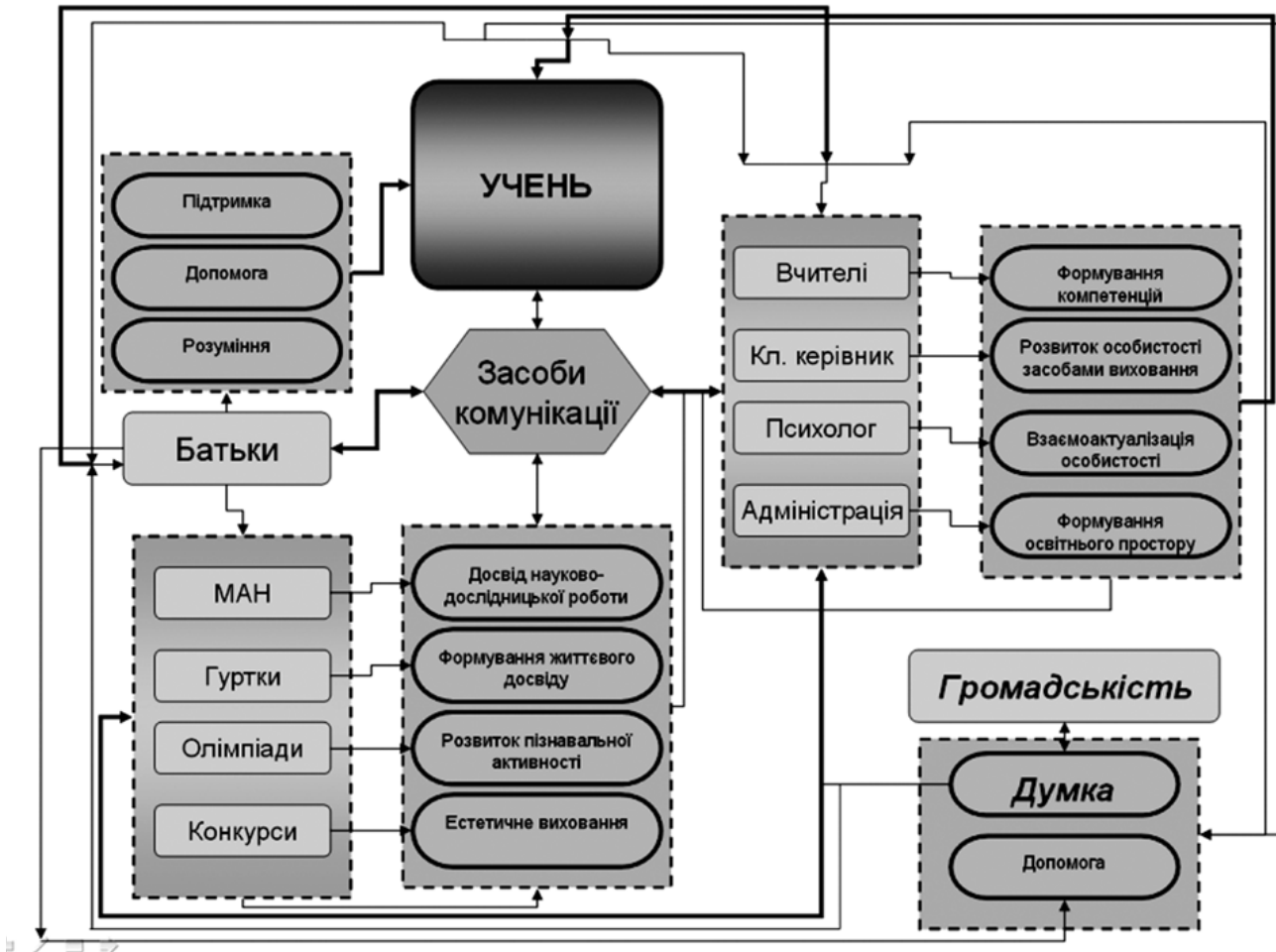

Рис. 1. Модель функціонування навчального закладу в єдиному інформаційному просторі

вання рівня мотивації учнів. Особлива увага в Ізмаїльському політехнічному ліцеї приділяється учням з високою мотивацією навчання. Тому всі члени колективу активно реалізують проектні технології, які дозволяють застосувати дослідницький підхід до пізнавальної діяльності, стимулюють у дитини рефлексивне сприйняття матеріалу, формують вміння ставити перед собою проблему, порівнювати й аналізувати інформаційний матеріал.

В ліцеї проектна діяльність учнів носить системний характер: від індивідуального дослідження проекту з теми або предмету, до групового дослідження з широким охопленням багатьох областей знань. Ці дослідження та експерименти проходять на рівні міжпредметних зв'язків та безпосередньо включені в позакласну роботу з предметів. Їх основною метою є розвиток пізнавальної активності, внутрішньої мотивації, рівня самостійності, системного бачення явищ і процесів, вміння використовувати знання в практичній діяльності.

За роки моєї педагогічної діяльності спільно з учнями було реалізовано 23 науково-дослідницьких

проектів МАН, різноманітних за темами й галузями застосування, унікальних за своєю суттю.

Для визначення ефективності запропонованої моделі розроблена технологія діагностики й моніторингу стану навчально-виховного процесу в ліцеї. На даний час в стадії розробки програмне забезпечення для обчислення кількісних та якісних показників.

Наявність моделі дозволила вчителям ліцею створити такі умови навчально-виховного процесу, за яких учні одержують сталі знання, необхідні не лише для успішних виступів у різноманітних змаганнях, а й для опанування майбутньої професії. За результатами минулого року серед випускників ліцею більш ніж 43% обрали для подальшої освіти вищі навчальні заклади з профільним вивченням інформаційних технологій.

Запропонована модель, насамперед, створює такі психолого-педагогічні умови, в яких дитина перестає бути одержувачем знань. Вона прагне до них сама, проявляючи й розвиваючи свої творчі та природні здібності.

★ ★ ★